

อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างนิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน

THE STUDENT'S IDENTITIES OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY: THE COMPARATIVE STUDY AMONG STUDENTS IN DIFFERENT GROUP OF MAJORS

.....

จิตต์ภิญญา ชุ่มสาย ณ อยุธยา
Jitpinya Choomsai na Ayuthaya

สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Innovative Learning Center, Srinakharinwirot University, Thailand.

Corresponding author, E-mail: Jitpinya@swu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ใฝ่รู้ตลอดชีวิต คิดเป็นทำเป็น หนักเอาเบาสู้งาน รู้กาลเทศะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร อ่อนน้อมต่อมตน งามด้วยบุคลิก พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ ของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ประชากรในการศึกษาเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการศึกษาทั่วไป เพื่อพัฒนามนุษย์ (มศว 151) ในปีการศึกษา 2553 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบประเมินอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.94 โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตที่เข้าสอบปลายภาควิชาการศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนามนุษย์ (มศว 151) จำนวนรวม 3,649 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ผลการศึกษาพบว่า

1. นิสิตชั้นปีที่ 1 มีอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีอัตลักษณ์ 8 ด้าน ในระดับสูงเรียงตามลำดับ ดังนี้ พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ อ่อนน้อมต่อมตน รู้กาลเทศะ งามด้วยบุคลิก หนักเอาเบาสู้งาน คิดเป็นทำเป็น เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร และใฝ่รู้ตลอดชีวิต ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของนิสิตชั้นปีที่ 1 ระหว่างนิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน พบว่า

2.1 นิสิตที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกันมีอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งรายด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ค่าเฉลี่ยอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ วิทยาศาสตร์สุขภาพ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของนิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกันมีอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแตกต่างกัน ดังนี้

2.3.1 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทุกด้าน และแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ คิดเป็นทำเป็น หนักเอาเบาสู้อย่างจริงจังสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน และงามด้วยบุคลิก

2.3.2 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ใฝ่รู้ตลอดชีวิต รู้กาลเทศะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน งามด้วยบุคลิก และพร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์

คำสำคัญ: การศึกษาเปรียบเทียบ อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มสาขาวิชา

Abstract

Purpose of this research was to compare the student's identities of Srinakharinwirot University which were composed of 9 aspects namely lifelong learning, awareness and use to analyze and summarize, diligence, good manners, public-mindedness, communication skills, humility, good personalities, and arts and sciences appreciation of the first-year undergraduate students in different group of majors. The population was the first-year undergraduate students in the subject class of General Education for Human Development (SWU 151) in the academic year 2010. The tools for collecting data were the Srinakharinwirot University student's identities self-assessment questionnaires, Likert type five-point rating scales consisting of 50 items with alpha reliability co-efficient of 0.94. The researcher collected data from the sample groups, 3,649 students in the subject class of General Education for Human Development (SWU 151) which stayed on the final examination day. The statistical tools used for the data analysis were frequency percentage, arithmetic means, standard deviation, t-test, one-way analysis variance, and Scheffe's test.

The results of this study were as follows:

1. The freshmen at Srinakharinwirot University had high levels of identities in overall aspects. Considering each aspect individually, it was discovered that they had high levels in 8 dimensions which the highest levels of arts and sciences appreciation followed by humility, good manners, good personalities, diligence, awareness and use to analyze and summarize, public-mindedness, good communication skills respectively and medium levels in lifelong learning .

2. The comparative study among the freshmen who had different demographic found that:

2.1 The freshmen from different group of majors had statistically significant differences in overall aspect and every single aspect.

2.2 The means of the student's identities of Srinakharinwirot University divided by different group of majors showed: the Health Sciences students had the highest mean of identity assessment followed by the Social Sciences and Humanities students, and the Sciences and Technology students respectively.

2.3 Differences of the student's identities of Srinakharinwirot University between different groups of majors by pairwise comparison as follows:

2.3.1 The Health Sciences students and the Sciences and Technology students had statistically significant differences in all aspects, while the Health Sciences students and the Social Sciences and Humanities students had statistically significant differences in 6 aspects, namely awareness and use to analyze and summarize, diligence, public-mindedness, good communication skills, humility, and good personalities.

2.3.2 The Sciences and Technology students and the Social Sciences and Humanities students had statistically significant differences in 7 aspects, namely lifelong learning, good manners, public-mindedness, good communication skills, humility, good personalities, and arts and sciences appreciation.

Keywords: The comparative study, Srinakharinwirot University student identities, Different group of Majors

บทนำ

เจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2552-2559) มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข พร้อมทั้งให้คำจำกัดความไว้ว่า “คนดี” คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย ประหยัด มีความเอื้ออาทร เกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ใฝ่เรียนรู้ ตลอดชีวิต รักประเทศ รักชาติ ภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข รังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง “คนเก่ง” คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนดี มีความสามารถด้านใดด้านหนึ่ง หรือรอบด้าน หรือความสามารถพิเศษเฉพาะทาง เช่น ทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถด้านภาษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา มีภาวะผู้นำ รู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ เป็นต้น เป็นคนก้าวทันโลก ทันเหตุการณ์ ทันเทคโนโลยี สามารถใช้สติและปัญญาในการเผชิญ และพิชิตปัญหา พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และทำประโยชน์ให้เกิดแก่ตน สังคม และประเทศชาติได้ และ “คนมีความสุข” คือ คนที่มีสุขภาพดี ทั้งกายและจิต เป็นคนร่าเริงแจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสรภาพ ปลอดภัยจากการเป็นทาสของอบายมุข ได้ทำในสิ่งที่ตนสนใจตามความต้องการ สามารถเรียนรู้ให้รู้ความจริง บรรลุความดี ความงาม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และสามารถ

ดำรงชีวิตอย่างพอเพียงร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ [1]

สถานศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาเยาวชนไทยให้มีลักษณะพึงประสงค์ดังกล่าว การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา และคุณภาพของบัณฑิตต้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาจะต้องพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ [2]

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีพันธกิจสำคัญในการผลิตและพัฒนาบุคคลที่มีคุณภาพและคุณธรรมให้แก่สังคมโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ [3] ในการนี้มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของนิสิต โดยได้ประกาศอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 9 ประการ ประกอบด้วย ใฝ่รู้ ตลอดชีวิต คิดเป็นทำเป็น หนักเอาเบาสู้ รู้กาลเทศะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร งามด้วยบุคลิก และพร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ โดยมีความเชื่อมั่นว่านิสิตคือ อนาคตของประเทศ เป็นเจ้าของสังคมและโลกใบนี้ในวันข้างหน้า ถ้าสังคม มหาวิทยาลัย ครอบครัวยุติสร้างนิสิตที่ไร้คุณภาพ โลกและสังคมในอนาคตย่อมไร้คุณภาพด้วย ในทางกลับกันถ้านิสิตดีงาม โลกและสังคมย่อมดีงามด้วย [4]

การจัดการศึกษาที่สามารถทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะดังกล่าวได้นั้นจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างบัณฑิตในความหมายที่เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งพระพรหมคุณาภรณ์ อธิบายว่าหมายถึง ผู้มีคุณสมบัติสำคัญ 3 ประการคือ

เป็นผู้มีปัญญารู้จักรธรรม คือสามารถศึกษาเพื่อเข้าถึงความจริงของสิ่งที่เกิดขึ้น เป็นผู้มีจริยธรรม คือปฏิบัติต่อชีวิตและสังคมได้ถูกต้องโดยใช้ปัญญาที่รู้จักรธรรมนั้นมาดำเนินชีวิตของตนเอง และปฏิบัติต่อสิ่งทั้งหลายให้เกิดผลเกื้อกูลไร้โทษ และประการสุดท้าย เป็นผู้พ้นทุกข์ พบความสุข และมีอิสรภาพ คือการมีการดำเนินชีวิตตามหลักจริยธรรม ปฏิบัติต่อสิ่งทั้งหลายได้ถูกต้องสามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จ ป้องกันปัญหาได้ เมื่อไม่มีปัญหาก็ไม่มีความทุกข์ พบความสุข และบรรลุอิสรภาพ ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงต้องสร้างให้ผู้เรียนมีทั้งความเป็นบัณฑิต และสร้างเครื่องมือให้บัณฑิตไปใช้ประโยชน์ [5] ดังที่ Alfred North Whitehead นักปรัชญาชาวอังกฤษได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างศิลปศาสตร์กับวิชาชีพว่า “There can be no adequate technical which is not liberal, and no liberal education which is not technical” หมายความว่า หลักสูตรวิชาชีพที่ดีจะขาดวิชาศึกษาทั่วไปไม่ได้ เช่นเดียวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปที่ดีจะขาดวิชาชีพไม่ได้ การจัดการศึกษานัยแห่งข้อความนี้มุ่งที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทั้ง “ผู้มีความรู้ดีและปฏิบัติงานได้ดีด้วย” ซึ่งเมื่อพิจารณาในแง่หลักสูตรวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ดี มีความรู้กว้างขวางสมเป็นปัญญาชน คือวิชาศึกษาทั่วไป ส่วนวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติงานได้ดี คือ วิชาชีพ [6]

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปให้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ให้ความสำคัญกับแนวคิดในการพัฒนานิสิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนานิสิตให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์กว้างไกล มีความเข้าใจ ธรรมชาติในตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อความหมายได้ดี เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของ

ศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี [7] นอกจากนี้วิชาศึกษาทั่วไปยังมุ่งสร้างนิสิตให้เป็นผู้ที่เปรียบพร้อมด้วยอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนให้นิสิตตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 3 ในทุกคณะวิชา โดยให้ความสำคัญกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการคำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ไม่สามารถละเลยได้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามศักยภาพและความถนัดของผู้เรียนซึ่งแตกต่างกันไปตามกลุ่มวิชาชีพที่ศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกัน เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปเป็นประโยชน์สำหรับเป็นข้อมูลในการพัฒนานิสิตของแต่ละกลุ่มสาขาวิชาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน

ปัญหาการวิจัย

นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒต่างกันอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

1. ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย
 - ตัวแปรอิสระ คือ กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา ได้แก่ วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
 - ตัวแปรตาม คือ อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ใฝ่รู้ตลอดชีวิต คิดเป็นทำเป็น หนักเอาเบา รู้กาลเทศะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะ

การสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน งามด้วยบุคลิก พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์

2. ประชากรเป็นนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2553 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชามศว 151 ในภาค 1 จำนวน 2,238 คน และในภาค 2 จำนวน 1,875 คน รวม 4,113 คน แบ่งเป็นกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 511 คน กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 1,049 คน และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำนวน 2,553 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายถึง ลักษณะพึงประสงค์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้กำหนดขึ้นเพื่อต้องการให้เป็นคุณลักษณะประจำตัวของนิสิต ประกอบด้วยคุณลักษณะ จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ใฝ่รู้ตลอดชีวิต คิดเป็นทำเป็น หนักเอาเบา รู้กาลเทศะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน งามด้วยบุคลิก พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ทำการวัดโดยให้นิสิตเป็นผู้ประเมินตนเอง

2. ใฝ่รู้ตลอดชีวิต หมายถึง พฤติกรรมของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่แสดงถึงความชอบ ความสนใจ ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

3. คิดเป็นทำเป็น หมายถึง พฤติกรรมของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่แสดงออกถึงการตระหนักรู้ และสามารถนำมาสรุปวิเคราะห์ แยกแยะ บูรณาการ จัดระบบ เปรียบเทียบ และสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

4. หนักเอาเบา รู้กาลเทศะ หมายถึง พฤติกรรมของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่แสดงออกถึงความมีมาระมัดระวัง อุตสาหะพากเพียรพยายาม มุ่งมั่นในการทำกิจกรรมอย่างจริงจังโดยไม่เลือกงานหรือกิจกรรม

รวมทั้งมีความหนักแน่นต่อคำติชมและมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจนกว่าจะบรรลุผลสำเร็จ

5. รู้กาลเทศะ หมายถึง พฤติกรรมของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่แสดงออกถึงการประพฤติตนและการใช้คำพูดที่เหมาะสมบุคคล เวลา และสถานที่ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

6. เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง พฤติกรรมของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่แสดงออกถึงการรักษาการใช้การพัฒนา การเคารพสิทธิในสมบัติสาธารณะต่างๆ และการมีส่วนร่วมช่วยเหลือในกิจการสาธารณประโยชน์โดยมิได้คาดหวังว่าจะได้รับผลตอบแทนเป็นการส่วนตัว

7. มีทักษะสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ประกอบด้วย การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ดังนี้

การพูด หมายถึง การใช้วาจาสะท้อนให้ผู้ฟังทราบสิ่งที่รู้ สิ่งที่เกิด หรือรู้สึก เพื่อสื่อสารไปยังผู้ฟังได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และสถานที่ได้อ่านนำประทับใจ

การฟัง หมายถึง การรับสารจากคำพูด คำกล่าว คำบรรยาย คำอธิบายจากวาจาของผู้อื่นด้วยความตั้งใจตั้งแต่ต้นจนจบ โดยการพินิจวิเคราะห์และจับประเด็นย่อยและประเด็นสำคัญได้อย่างครบถ้วน ตลอดจนสามารถแยกแยะได้ว่าอะไรคือข้อเท็จจริง สารหรือประเด็นของเรื่องราวที่ผู้พูดกล่าวถึง

การอ่าน หมายถึง การรับทราบเรื่องราวที่เป็นลายลักษณ์อักษรโดยสามารถสรุปความเป็นประเด็นหลักและประเด็นย่อย การแยกแยะประเด็นต่างๆ และสืบค้นข้อมูล ความหมาย เพิ่มเติมจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นได้

การเขียน หมายถึง การสื่อความคิด ความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจโดยอาศัยการบรรยายอธิบายเป็นข้อความผ่านการเขียน การจดบันทึกสาระที่เป็นประเด็นหลักและประเด็นย่อยจากการฟัง พูด และอ่านจากแหล่ง

ต่างๆ ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

8. อ่อนน้อมถ่อมตน หมายถึง พฤติกรรมของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่แสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นด้วยความอ่อนน้อม อ่อนโยน ไม่แสดงอาการข่มขู่ โอ้อวด เย่อหยิ่ง ในลักษณะตนมีความรู้ความสามารถเหนือกว่าบุคคลอื่น

9. งามด้วยบุคลิก หมายถึง พฤติกรรมของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่แสดงออกถึง การแต่งกาย ทรงผม สีหน้า ท่าทาง การพูด และกิริยามารยาทในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ตลอดจนการแสดงออกและวางตนได้อย่างพอเหมาะ พอควร กับกาละ โอกาส และสถานที่ เป็นที่ยอมรับและสร้างความประทับใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง

10. พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ หมายถึง พฤติกรรมของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่แสดงออกถึงการรอบรู้และรู้ลึกในศาสตร์แขนงต่างๆ และวิชาชีพที่เรียน สามารถบูรณาการความรู้ต่างๆ และคิดค้นนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม เป็นผลดีต่อตนเองและสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยและอาจารย์ผู้สอนวิชามศว 151 ทุกคนเรียนดำเนินการเก็บข้อมูลจากนิสิต ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2553 ทุกคณะวิชา ซึ่งได้เข้าทำการสอบวิชา มศว 151 ในวันสอบปลายภาคทั้งในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่สองเป็นแบบประเมินตนเองเรื่องอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรวม 9 ด้าน ประกอบด้วยผู้รู้ตลอดชีวิต คิดเป็นทำเป็น หนักเอาเบาสุ รู้กาลเทศะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร งามด้วยบุคลิก และพร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ ซึ่งผู้วิจัยและคณะ

สร้างขึ้นเอง จำนวน 50 ข้อ มีลักษณะเป็น
มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก
ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามทั้งชุดเท่ากับ 0.94

3. กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่า
คะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ดังนี้

- 3.76 – 5.00 หมายถึง นิสิตมีอัตลักษณ์ในระดับสูง
- 2.26 – 3.75 หมายถึง นิสิตมีอัตลักษณ์ในระดับปานกลาง
- 1.00 – 2.25 หมายถึง นิสิตมีอัตลักษณ์ในระดับต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้
ประกอบด้วย การวิเคราะห์แจกแจงความถี่

(Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนน
เฉลี่ย (Means) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard Deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่
ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัย

1. นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2553 จากทุกคณะ
วิชาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชามศว 151 ทั้งใน
ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ซึ่งได้เข้าห้องสอบ
ในวันสอบปลายภาค มีจำนวน 3,649 คน คิดเป็น
ร้อยละ 88.71 ของประชากรทั้งหมด ดังแสดง
ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ
1. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	455	12.5
2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	970	26.6
3. สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	2,224	60.9
รวม	3,649	100.00

2. อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของนิสิตชั้นปีที่ 1 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีอัตลักษณ์นิสิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมทั้ง 9 ด้านในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
มีอัตลักษณ์ 8 ด้านในระดับสูงเรียงตามลำดับดังนี้ พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ อ่อนน้อมถ่อมตน รู้กาลเทศะ
งามด้วยบุคลิก หน้าเขาเบาสู คิดเป็นทำเป็น เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร และใฝ่รู้ตลอดชีวิต
ในระดับปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าต่ำสุด – ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. ด้านใฝ่รู้ตลอดชีวิต	5.00	1.20	3.69	0.53
2. ด้านคิดเป็นทำเป็น	5.00	2.14	3.85	0.48
3. ด้านหนักเอาเบาสู้	5.00	1.14	3.98	0.51
4. ด้านรู้กาลเทศะ	5.00	1.67	4.25	3.84
5. ด้านเปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ	5.00	1.29	3.81	0.54
6. ด้านมีทักษะการสื่อสาร	5.00	2.00	4.30	0.48
7. ด้านอ่อนน้อมถ่อมตน	5.00	1.50	4.21	0.62
8. ด้านงามด้วยบุคลิก	5.00	1.33	4.21	0.56
9. ด้านพร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์	5.00	1.00	4.34	0.64
รวม	5.00	2.43	4.03	0.38

S.D. หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒชั้นปีที่ 1 ระหว่างนิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน พบว่า

2.1 นิสิตที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกันมีอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งรายด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒระหว่างนิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกันเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

อัตลักษณ์นิสิต มศว	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ใฝ่รู้ตลอดชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	11.63	2	5.81	20.73	0.00
	ภายในกลุ่ม	1014.09	3617	0.28		*
	รวม	1025.72	3619			
2. คิดเป็นทำเป็น	ระหว่างกลุ่ม	8.89	2	4.45	19.29	0.00
	ภายในกลุ่ม	834.63	3622	0.23		*
	รวม	843.52	3624			
3. หนักเอาเบาสู้	ระหว่างกลุ่ม	5.55	2	2.77	10.90	0.00
	ภายในกลุ่ม	925.50	3637	0.25		*
	รวม	931.04	3639			
4. รู้กาลเทศะ	ระหว่างกลุ่ม	14.42	2	7.21	18.53	0.00
	ภายในกลุ่ม	1417.50	3644	0.39		*
	รวม	1431.92	3646			

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อัตลักษณ์นิสิต มศว	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
5. เปี่ยมจิตสำนึก สาธารณะ	ระหว่างกลุ่ม	13.38	2	6.69	23.41	0.00
	ภายในกลุ่ม	1040.43	3640	0.29		*
	รวม	1053.82	3642			
6. มีทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	7.30	2	3.65	15.95	0.00
	ภายในกลุ่ม	828.19	3619	0.23		*
	รวม	835.49	3621			
7. อ่อนน้อมถ่อมตน	ระหว่างกลุ่ม	5.22	2	2.61	6.84	0.00
	ภายในกลุ่ม	1392.11	3649	0.38		*
	รวม	1397.33	3651			
8. งามด้วยบุคลิก	ระหว่างกลุ่ม	3.89	2	1.94	6.10	0.00
	ภายในกลุ่ม	1157.71	3635	0.32		*
	รวม	1161.60	3637			
9. พร้อมด้วยศาสตร์ และศิลป์	ระหว่างกลุ่ม	6.94	2	3.47	8.65	0.00
	ภายในกลุ่ม	1466.31	3651	0.40		*
	รวม	1473.25	3653			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	7.32	2	3.66	24.36	0.00
	ภายในกลุ่ม	525.23	3495	0.15		*
	รวม	532.56	3497			

* P < .01

2.2 ค่าเฉลี่ยอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ วิทยาศาสตร์สุขภาพ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นิสิตทุกกลุ่มสาขาวิชามีด้านใฝ่รู้ตลอดชีวิตในระดับปานกลาง และกลุ่มสาขาวิชา

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีด้านเปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะในระดับปานกลาง ส่วนอัตลักษณ์ด้านอื่นนอกนั้น นิสิตทุกกลุ่มสาขาวิชา มีระดับสูง ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยของอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

ตัวแปรที่ศึกษา	วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ใฝ่รู้ตลอดชีวิต	3.75	0.52	3.72	0.53	3.60	0.53
2. คิดเป็นทำเป็น	3.98	0.46	3.84	0.49	3.82	0.47
3. หนักเอาเบาสู้ง	4.08	0.49	3.98	0.51	3.95	0.50
4. รู้กาลเทศะ	4.31	0.60	4.28	0.63	4.15	0.62
5. เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ	3.95	0.51	3.86	0.55	3.75	0.52
6. มีทักษะการสื่อสาร	3.91	0.46	3.82	0.49	3.76	0.47
7. อ่อนน้อมถ่อมตน	4.36	0.61	4.31	0.62	4.24	0.61
8. งามด้วยบุคลิก	4.26	0.55	4.22	0.56	4.16	0.58
9. พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์	4.42	0.58	4.35	0.64	4.28	0.65
รวม	4.12	0.38	4.04	0.39	3.97	0.38

2.3 การเปรียบเทียบอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของนิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า

2.3.1 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทุกด้าน และแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ คิดเป็นทำเป็น หนักเอาเบาสู้ง

เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะการสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน และ งามด้วยบุคลิก

2.3.2 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ใฝ่รู้ตลอดชีวิต รู้กาลเทศะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะการสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน งามด้วยบุคลิก และพร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การทดสอบความแตกต่างของอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยภาพรวมจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาเป็นรายคู่

สาขาวิชาที่เรียน	\bar{X}	วิทยาศาสตร์ สุขภาพ	วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์
		4.12	3.97	4.04
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	4.12		*	*
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.97	*		*
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	4.04	*	*	

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยสามารถสรุปผลและมีประเด็นในการอภิปรายดังนี้

1. นิสิตชั้นปีที่ 1 มีระดับอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมอยู่ในระดับสูง เป็นเพราะกระบวนการคัดเลือกนิสิตเข้าศึกษาสามารถรับนิสิตที่มีพื้นฐานพฤติกรรมตามอัตลักษณ์ดังกล่าวติดตัวมาแล้วในระดับหนึ่ง เมื่อนิสิตได้เริ่มต้นศึกษาในชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมค่ายอัตลักษณ์ และจัดการเรียนรู้เพื่อให้นิสิตได้รับความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยเฉพาะวิชาศึกษาทั่วไปได้จัดการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัยอย่างต่อเนื่อง โดยการมอบหมายกิจกรรมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ เช่น โครงการจิตอาสา และยังมีการประเมินพัฒนาการเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้นิสิตสามารถรับรู้ เข้าใจ จดจำ บอกเล่า และอธิบายความหมายอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้เป็นอย่างดี และสามารถนำแนวคิดอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาตนเองและการดำเนินชีวิตในสังคมได้โดยสังเกตจากพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม และยังสามารถสรุปผลการวิจัยเรื่องการศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ที่พบว่าอัตลักษณ์ดังกล่าวที่มหาวิทยาลัยกำหนดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้ศึกษากับนิสิตอยู่ในเกณฑ์ดี [8]

2. ผลการเปรียบเทียบอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ระหว่างนิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน พบว่า นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีอัตลักษณ์นิสิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งรายด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นเพราะว่า นิสิตแต่ละกลุ่มสาขาวิชามีเจตคติ มีทักษะและมีบุคลิกภาพแตกต่างกันตามกลุ่มสาขาวิชาชีพที่แต่ละคนสนใจและเลือกศึกษา นอกจากนี้เมื่อเข้าศึกษาในแต่ละกลุ่มสาขาวิชายังผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างกันทั้งด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา และการจัดการเรียนการสอนที่จะต้องเป็นไปตามจุดมุ่งหมายในการผลิตบัณฑิตของแต่ละกลุ่มสาขาวิชาชีพ คณาจารย์ผู้สอนในกลุ่มสาขาวิชา ยังเป็นผู้มีความใกล้ชิดและเป็นบุคคลที่นิสิตนำไปเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตนในกลุ่มสาขาวิชาชีพของนิสิตได้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้ร่วมกันหล่อหลอมให้นิสิตแต่ละกลุ่มสาขาวิชาที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันไป ดังที่ศักดิ์ไทย สุรภิจาวร อธิบายว่าพฤติกรรมในกลุ่มมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ความคิดเห็น ความเชื่อของสมาชิก เมื่อสมาชิกกลุ่มได้เข้ามาร่วมในประสบการณ์เดียวกันจะพัฒนาเจตคติและความเชื่อไปในทิศทางเดียวกัน [9] สอดคล้องกับการศึกษาของสมบุรณ์ ผุยดี พบว่า นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกันมีการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นต่างกันโดยการพัฒนาตนเองเป็นการเสริมสร้างความรู้ความสามารถ ความเชื่อมั่น ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านต่างๆ และการตัดสินใจ นอกจากนี้ นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกันยังมีความแตกต่างกันในการใช้เวลาด้านการเรียน ซึ่งเป็นการจัดสรรเวลาเพื่อเตรียมตัวก่อนเข้าชั้นเรียน การเข้าชั้นเรียน การทำงานที่ได้รับมอบหมาย การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต และการใช้เวลาเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัยตามความสนใจ เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม หรือ กิจกรรมวิชาการ เป็นต้น โดยความสนใจของนิสิตแต่ละกลุ่มสาขาวิชาจะแตกต่างกัน [10] ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวเป็นไปตามที่แพสคาเรลลา และเทเรนซินี (Pascarella; & Terenzini : 1991)

กล่าวว่ากลุ่มตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการเรียนรู้ของนิสิตมีจำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่

1. ภูมิหลังหรือลักษณะทางชีวสังคมของนิสิตก่อนเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
2. โครงสร้างและการจัดองค์กรของสถาบันอุดมศึกษา เช่น ขนาดของสถาบันอุดมศึกษา ลักษณะการรับนิสิต
3. สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา
4. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับบุคคลที่นิสิตเกี่ยวข้องในสถาบันอุดมศึกษา เช่น อาจารย์และเพื่อน
5. ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของนิสิต

ภูมิหลังของนิสิต การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับบุคคลที่นิสิตเกี่ยวข้องในสถาบันอุดมศึกษา เช่น อาจารย์ และเพื่อน และความมุ่งมั่นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของนิสิตมีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาสติปัญญาของนิสิต ส่วนลักษณะโครงสร้างของสถาบันอุดมศึกษามีผลทางอ้อม โดยผ่านสภาพแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษา ความมุ่งมั่นของนิสิต และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับบุคคลที่นิสิตเกี่ยวข้องในสถาบันอุดมศึกษา เช่น อาจารย์ และเพื่อน กลุ่มตัวแปรทั้ง 5 กลุ่ม นอกจากสามารถอธิบายอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนิสิตแล้ว การศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนานิสิตในด้านอื่นก็สามารถใช้กลุ่มตัวแปรทั้งหมด หรือบางกลุ่มในโมเดลกำหนดเป็นกรอบความคิดในการศึกษาได้เช่นกัน [11]

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ดังนี้

1. นิสิตทุกกลุ่มสาขาวิชาควรได้รับการเสริมสร้างด้านใฝ่รู้ตลอดชีวิตด้วยการฝึกฝนให้นิสิต

สามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self Directed Learning) ให้มากขึ้น

2. นิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความพร้อมในการพัฒนาอัตลักษณ์สูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่น ในการจัดการเรียนการสอนจึงควรมอบหมายกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถเพื่อให้นิสิตมีโอกาสได้ฝึกฝนเพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ในอัตลักษณ์ด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

3. นิสิตกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มีอัตลักษณ์ด้านรูปร่างทรวดพร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ ใกล้เคียงกับกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ควรได้รับมอบหมายกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถเพื่อให้นิสิตมีโอกาสได้เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ในอัตลักษณ์ 2 ด้านนี้อย่างต่อเนื่อง ส่วนอัตลักษณ์ด้านอื่น ได้แก่ คิดเป็นทำเป็นหนักเอาเบาสู้เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะมีทักษะสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน และงามด้วยบุคลิก นิสิตกลุ่มนี้มีความพร้อมน้อยกว่า จึงต้องเสริมทั้งด้านความรู้ความเข้าใจเพื่อพัฒนาเจตคติควบคู่กับการฝึกฝนปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อพัฒนาทักษะและประสบการณ์ในอัตลักษณ์ด้านต่างๆ ให้สูงกว่าเดิม

4. นิสิตกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความพร้อมในการพัฒนาอัตลักษณ์ทุกด้านน้อยกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่น จึงต้องเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาเจตคติควบคู่กับการฝึกฝนปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อพัฒนาทักษะและประสบการณ์ในอัตลักษณ์ทุกด้านให้สูงกว่าเดิม

อย่างไรก็ดี การเรียนรู้และเตรียมความพร้อมเพื่อการประกอบอาชีพของนิสิตทุกกลุ่มสาขาวิชาควรส่งเสริม อัตลักษณ์ด้านการมีทักษะสื่อสาร เนื่องจากในการดำเนินชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงาน นิสิตไม่สามารถหลีกเลี่ยงการติดต่อสื่อสารกับบุคคลที่หลากหลายจำเป็นต้องใช้ทักษะสื่อสารเป็นเครื่องมือในการนำตนเองเข้าสู่การปฏิบัติกิจการต่างๆ ร่วมกับบุคคลอื่น นิสิตที่มีทักษะสื่อสารดีจะช่วยให้การเริ่มต้นและการปฏิบัติกิจการต่างๆ ดำเนินไป

ด้วยดี ซึ่งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดว่า นิสิตระดับ
ปริญญาตรีจะต้องสามารถสื่อสารได้อย่างมี
ประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้
รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับ

กลุ่มบุคคลที่แตกต่างกัน [12] และจากผลการวิจัย
เรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ได้พบว่า อัตลักษณ์
ด้านการมีทักษะสื่อสารเป็นองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนัก
ความสำคัญสูงที่สุดในจำนวนอัตลักษณ์ทั้ง 9 ด้าน [8]

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2552-2559): ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. หน้า 2-9.
- [3] มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2553). *แผนยุทธศาสตร์ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๖๗)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [4] มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2554, 23 มีนาคม). *อัตลักษณ์นิสิต มศว 9 ประการ*. SWU Weekly. ฉบับที่ 188. หน้า 3.
- [5] พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2552). *การศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนามนุษย์*. เอกสารประกอบการสอนวิชา มศว 151 สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [6] วิจิตร ศรีอำน. (ม.ป.ป). *ศิลปศาสตร์กับวิชาชีพ*. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [7] สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้. (2552). *หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [8] จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา; และคณะ. (2554). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาอัตลักษณ์นิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1*. กรุงเทพฯ: สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [9] ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). *จิตวิทยาสังคม : ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- [10] สมบูรณ์ ผุยดี. (2547). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เวลากับการพัฒนาตนเองของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [11] Pascarella, E; & Terenzini, P. (1991). *How College Affects Students: Findings and Insights from Twenty Years of Research*. San Francisco: Jossey-Bass.
- [12] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.